

Skogskojans verksamhetsberättelse 2017

Vår verksamhetsberättelse för 2017 har vi valt att skriva utifrån skolverkets modell för systematiskt kvalitetsarbete. Utifrån denna modell och tankesätt är vårt mål att all vår planering, utveckling och utvärdering på Skogskojan ska följa.

Var var vi inför 2017?

Vår barngrupp bestod under januari-mars av 29 stycken barn fördelade på två avdelningar. I april startade vi upp ytterligare en avdelning i den närliggande bygdegården.

På Ekorrens avdelning 1-2 år (10 st./11 st.), Harens avdelning för barn 3-4 år (11 st./9st.) och Björnens avd. för barn 5-6 år (12 st./16-18 st)

Vi nyanställde tre pedagoger i maj/juni för att göra det möjligt att ta emot alla barn som stod i vår kö. Så i augusti ökade vårt barnantal till 36 st. barn fördelade på tre avdelningar.

Vi fortsatte att ha delad verksamhet mellan kl.8,00–15,00. Vid behov hade vi även delad verksamhet över mellanmål för att minska barngruppens storlek.

Vi var 3 pedagoger som bildade en arbetsgrupp för varje avdelning och en resurs som täckte upp på alla avdelningarna för att arbetsgruppen alltid skulle bestå av 3 pedagoger varje dag.

För oss alla på Skogskojans förskola är inskolningen väldigt viktig och vi lägger stort fokus på den så att den bygger upp en trygghet både för barnet/barnen och vårdnadshavarna. För att uppnå samma kvalitet i vår verksamhet under inskolningsperioder samarbetar vi mer avdelningarna emellan och strävar efter att barngrupperna är mindre med fler pedagoger.

För oss pedagoger är det viktigt att vi visar respekt för barnens lek och ger tid och utrymme för leken här på förskolan. Genom leken lär sig barnen det sociala samspelet som bl.a. turtagande, visa hänsyn och att respektera varandra med våra likheter och olikheter samt får möjlighet att prova och utforska olika roller och görande genom lek. Vi pedagoger är delaktiga i barnens lek, uppmuntrar och utmanar barnen att utvecklas i leken och genom leken.

Att ta vara på alla vardagssituationer och föra samtal och nyfikenhet kring för att skapa lärande i ett naturligt och meningsfullt sammanhang är och så en viktig del i vårt arbete.

Vart skulle vi? Och hur gjorde vi?

Utifrån barngruppen intresse och behov valde vi, planerade vi och satte upp mål på respektive avdelning.

På Ekorrens avdelning fortsatte vi att jobba vidare med temat Babblarna. Vårt mål med temat var att barnen ska få utveckla sitt sociala samspel, sin kommunikativa förmåga och det viktigaste av allt att ha roligt tillsammans

Våra mål utifrån läroplanen var att alla barn:

- α Att varje barn tillsammans med sina föräldrar får en god introduktion i förskolan
- α Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg

Med hjälp av Babba stimulerades barnens språkutveckling genom att vi läste, tittade och samtalade utifrån böcker. Med hjälp av Bibbi använde vi material för att utveckla barnens matematiska förmåga. Babblarmaterialet fanns hela tiden väl synligt, inbjudande och tillgängligt för barnen i deras lekmiljö.

Då vi vid fler tillfällen haft inskolningsperioder lade vi stor vikt för att skapa en bra grundverksamhet.

”Grundverksamheten är den grund som vi pedagoger kan förlita oss på när vi planerar vår verksamhet vidare. Det innebär att vi introducerat vår verksamhet och barnen bli trygga i den och med det som förväntas av oss och dem. Vilka rutiner vi har, vad som finns att leka med och var ska sakerna vara, vad kan jag göra i de olika rummen, hur är vi mot varandra. Lära känna varandra, vad heter vi, hur är och gör jag för att vara en bra kompis osv. ”

Utdrag ur Skogskojans dokument kring vår grundverksamhet

Sång och musik är en viktig del i vår verksamhet så vi har under hela året lagt stor vikt vid sång och rytmik för att bygga vidare på glädjen och gemenskapen som den ger. Vi har valt att ha mycket upprepningar för att barnen ska känna igen sig och bli trygga.

På höstterminen jobbade vi utifrån temat Djur på bondgården. Vi valde tema utefter barnens förmåga, intresse och igenkännande. Vi använde oss av enkla material vid samlingar/aktiviteter. På samlingar hade vi hjälp av böcker/rekvisita för att stimulera barnens språk och matematiska förmåga. Vi gjorde besök hos djuren vid utomhusaktiviteter. När vi har planerade utflykter (t.ex. besök hos hästarna/getterna) tog vi oss tid så att barnen kunde få upptäcka och utforska i sin egen takt.

Vi skapade och anpassade en miljö för yngre barn då vår barngrupp bestod av barn i lägre åldra, vår grupp bestod av 8 st. 1 åringar och 3 st. 2 åringar. För att bättre möta dessa barns behov tillförde vi en mjuk saccosäck och en lägre hörnsoffa där barnen kan krypa upp och ner och klättra på och ut i. Vi har ändrat bordet, till ett lägre, i

målrummet och köpt in nya pastellfärgade lägre stolar med armstöd, som är välanpassade utefter barnens ålder.

Hur blev det?

Utifrån ett stort antal inskolningsbarn har alla funnit sig väl tillrätta och kommit in i vår verksamhet. Vår grundverksamhet var en bra och trygg grund att arbeta utifrån. Inskolningen fick ta den tid som behövdes för att ge både barn och föräldrar en bra start in i förskolans värld.

Barnen har efter inskolningen lärt sig vinka "hej då" och varit trygga med oss pedagoger och i vår miljö. Lärt sig mer och mer våra vardagsrutiner som att t.ex. sitta vid matbordet, vara med vid samlingar och även våra rutiner vid toalettbesök och vila. Vi ser att barnen är aktiva och sysselsatta.

Barnen var aktiva och deltog genom sång, dans och rörelser på sångsamlingarna och vi hörde att barnen sjöng spontant på låtarna vi sjöng. Vi såg även tydligt att barnen gillade sång. Det blev trevliga stunder tillsammans där alla barn blev sedda. Barnen sken upp när gitarren kom fram och de visade engagemang i sångerna, de visade glädje när de såg rekvisitan vilket gav barnen möjlighet att både se och höra ordet.

Vi ser att den motoriska utvecklingen har förbättrats och utmanats för flera barn då de klättrar, kryper och hoppar i vår hörnsoffa. Vår förändring i lärmiljö har fångat barnens intresse, speciellt i vårt samlingsrum. Målrummet har använts mer då möblerna är mer anpassade. Barnen kan själva välja om och när de vill ta sitt material och sätta sig själv vid bordet.

Hur går vi vidare?

Vi kommer att jobba vidare med temat Djur på bondgården. Vi kommer att fortsätta med våra fungerande samlingar och bra material som har skapat stort intresse och nyfikenhet från barnen. Sånger, rekvisita och djurbesök.

Vi fortsätter med dokumentation på väggarna/ i trappan och i barnens portfolio-pärmar för att alla ska kunna ta del av vår verksamhet och för att synliggöra barnens lekande och lärande.

Vart skulle vi? Och hur gjorde vi? På Harens avdelning

På Harens avdelning startade vi året med att fortsätta att jobba med Kompistemats. Vi läste Kompisböckerna för barnen och pratade mycket kring det. Vi kunde reflektera till böckerna i olika konflikter. Vi delade in barnen i mindre grupper för att alla skulle få mer talutrymme och lättare att fånga all barnens tankar och intressen. Vi valde att arbeta utifrån kompisböckerna då det var ett nytt och spännande material för både barnen och oss pedagoger.

Kompistemats mål var att alla barn skulle känna trygghet och trivsel när de är på förskolan. Att skapa en gruppkänsla, att känna att vi hör ihop här. Att alla ska få känna sig som en tillgång i gruppen. Att lära sig att visa hänsyn, dela med sig och våga ta för sig.

Våra mål utifrån läroplanen var att alla barn:

- Utvecklar sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler.
- Utvecklar sin förmåga att lyssna, reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar och försöka förstå andras perspektiv.
- Verksamheten ska bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld.

Vi delade in barnen i två temagrupper och en språkgrupp. Vi arbetade med samma bok men i olika former t.ex. flano, läste boken, rekvisita. Barnen fick också göra verklighetsbaserade saker ur böckerna som att baka och kunna dela med sig av kakan.

För att möta barn med ett större behov av språkstimulans har vi också haft språkgrupp. I språkgruppen jobbade vi med Babblarna och Praxis.

Inför höstterminen valde vi att avsluta kompistemat eftersom vår omorganisation gjorde att våra barngrupper bestod av barn i lägre åldrar. Utifrån nya barngruppen startade vi nya utvecklingsområden. Vi valde att jobba utifrån temat Sagor- Bu och Bä.

Målet för terminen var att:

- barnen skulle känna trygghet och glädje i gruppen.
- att skapa inbjudande lekmiljöer som lockar barnen till den fria leken. Att ha en inbjudande miljö som väcker intressen och nyfikenhet hos barnen.

Vi har arbetat med böckerna på olika sätt t.ex. flano, rekvisita, upplevt sagorna i verkligheten. Vi har tagit med sagorna ut i skogen.

Vi har delat in oss i mindre grupper. Vi har haft språkgrupper med några barn efter vilan. Vi har gått till skogen 1 dag/vecka. Vi har jobbat med att gruppen ska få mer trygghet och lugn. Vi har skapat fram ett Dino-land.

Hur blev det?

Vi såg att barnen tog mer hänsyn och blev mer omtänksamma mot varandra. Vi hörde att barnen både till oss pedagoger och till varandra relaterade till böckerna i olika situationer.

Genom vår föräldrarenkät får vi svaret att 18 st. föräldrar upplever att det stämmer helt och hållet att deras barn trivs och känner sig tryggt på förskolan och 5 st. svarar att de stämmer ganska bra. Ingen har svarat att det stämmer ganska dåligt, stämmer inte alls eller vet ej.

Att dela in barnen i mindre grupper reflekterar vi alltid över att det ger ett gott resultat för att alla barn ska få större möjlighet att både samtala och lyssna. Genom detta är det också mycket enklare för oss pedagoger att möta varje barns behov.

Genom att vi gör förändringar i vår miljö upplever vi tydligt att barnen visar intresse och nyfikenhet på det "nya" och de kan väcka nya upptäckter och intressen hos barnen.

Vi ser en positiv utveckling att våga ta för sig i lek och våra olika miljöer för de barnen som under året börjat på ny avdelning. Vi ser också att våra rutiner har blivit en naturlig del för barnen. Vi såg att det fanns ett stort rörelsebehov och skapade ett rörelserum för att tillgodose barns behov och utmana och utveckla andra barns behov. Samtidigt är en del barn i behov av lugnare miljöer och därför skapades också en ny miljö kring sagosoffan samt lekmiljöer med olika teman så att barnen utefter aktivitet delades upp i mindre grupper ex. Dino-landet.

Då vi lägger fokus på att ständigt ha diskussioner och reflektioner sker det ofta förändringar i vår lärmiljö. Vi ser att det blir aktiv lek. Barnen är alltid sysselsatta. Alla våra utrymmen utnyttjas.

Att vi pedagoger tar oss tid till att planera och vara väl förberedd ser vi också som en viktig del som ger gott resultat.

Utifrån Bu och Bä sagotemat har vi sett och hört att barnen har återberättat sagorna. I den fria leken har barnen själva läst böckerna för varandra. Barnen har skapat i olika materia rekvisita och material för att "bygga upp" olika sagomiljöer utifrån de olika sagorna. Dessa utställningar har skapat många tillfällen för barnen att leka vid de och att återberätta för föräldrarna, både sagans innehåll och vad och hur de skapat.

Hur går vi vidare?

Vi kommer att jobba vidare med det arbetet vi startat upp. Vi kommer att välja tema utifrån barngruppen intressen och behov på Harens avdelning jan 2018.

Vi tar med oss att fortsätta att jobba i mindre grupper. Vilket utvecklingsområde vi ska fokusera vidare på tog vi inte ställning till under vår utvärdering av 2017.

Vart skulle vi? Och hur gjorde vi? På Björnens avdelning

I april startade vi upp vår nya avdelning för barnen födda 2011 och-12 i bygdegårdens lokaler eftersom barnantalet i vår kö ökade kraftigt. Vi gjorde studiebesök på Ur och skur förskolan i Falkenberg för att få idéer på att utveckla vår utemiljö. Vi pedagoger diskuterade och tog fram förslag till lärmiljöer och pedagogiska mötesplatser både inomhus och utomhus för att skapa bra miljöer utifrån de förutsättningar vi hade. Föräldrarna fixade utemiljön utifrån våra önskemål och vi pedagoger tillsammans med barnen skapade lärmiljöer i bygdegården. Barngruppen bestod av 13 st. barn och vi valde att fokusera på att stärka gruppkänslan och skapa nya ramar för vår avdelning och nya lokaler för att skapa trygghet, nyfikenhet, lust och glädje för barnen.

Vi skapade "lärstationer" för att skapa fler mötesplatser för barnen. För att ge barnen möjlighet att dela upp sig på olika ytor. För att barnen skulle bli inspirerade och nyfikna på de olika aktiviteterna och lärmiljöerna. För att barnen skulle känna trygghet i var saker och ting fanns och att de hade möjlighet att fortsätta leken/aktiviteten även nästa dag. Vi samtalande mycket tillsammans med barnen, ställde öppna frågor som Hur tänker du? Hur kan du säga, göra om det ex. blir "konflikt".

Dagligen samlades vi i ringen där alla ska få komma till tals och vikten av att både kunna berätta/svara och lyssna på varandra.

Inför höstterminen -17 hade vi ny personalgrupp och en barngrupp på 18 st. barn (varav många var 15 timmars). Vi har startat temat Vi lär med naturen. Vårt största projekt inom temat blev svampar. Vi hade skapande verksamhet och vi arbetade med matematik, både med olika material från naturen och i naturen. Andra områden vi jobbat med under terminen var språkgrupp för de nyanlända barnen.

Samt att vi regelbundet utvecklade och tillförde nytt material på våra lärstationer.

Vi delade in barnen i tre grupper som de tillhörde då vi hade temainriktad verksamhet. Vi utgick mycket efter barnens intresse. Vi var på många utflykter i skogen. Vi tog god tid på oss när vi gick till skogen för att möta barnens frågor och upptäckter. Vilket ledde till många bra samtal och diskussionen där vi pedagoger kunde föra in fakta i ett meningsfullt sammanhang och situationen blivit lärande och undervisande. Under svamptemat skapade vi ett svamplandskap i olika material och i olika tekniker.

Språkgruppen samlas 2 dagar i veckan. Vi läste mycket sagor och flanosagor. Samlats och samtalat kring bilder och varje barn har skapat i ett "språkblock".

Vi har varit noga med att synliggöra och presentera nytt material vi tillfört i lekstationerna framför allt på matte och språkstationerna för att göra barnen nyfikna och bli inspirerade till att välja aktiviteter där.

Hur blev det?

Vi såg och hörde av barnen att de trivdes med vår nya avdelning. Vi såg att barnens lek fungerade bra med vårt upplägg av lärstationer. Barnen var alltid sysselsatta och alla utrymmen utnyttjades väl.

Barnen blev mer självständiga, de försökte att hitta lösningar först i leken om det uppstod en konflikt innan de bad om hjälp hos oss pedagoger. För barn med särskilda behov har miljön och gruppens sammansättning påverkat barnen att kunna utvecklas i leken och i det sociala samspelet. Vår reflektion är att en minskad barngrupp har goda förutsättningar för att ge alla barn mer utrymmen, en lugnare miljö och pedagoger som har mer tid för alla barn. Trots att vi minskade barnantalet i våra barngrupper minskade vi inte personaltätheten utan tvärt om.

Vi såg och hörde i vårt svampprojekt att barnen tog till sig kunskap, använde sin kunskap och berättade spontant i leken, till föräldrarna, när de såg "läste" vår dokumentation. De upptäckte och var nyfikna på olika svampar när vi var i skogen.

Alla barn gjorde aktiva val av aktiviteter till lekstationer på morgonen. Vi utmanade också barnen att välja aktiviteter som de inte brukar att göra. Vi såg att de första gångerna hade de lite svårt att välja men att de bara efter några gånger kunde göra nya val lättare.

Våra lärstationer (små rum i rummet) gav trygghet, barnen visste vad som finns där, de visste vilka "ramar" som fanns. Struktur och rutiner gav harmoni och glädje.

Vi såg att barnen är glada, nyfikna och aktiva när var på förskolan.

Språkgruppen: en stor tillgång var att vi fick flera nyanlända under hela terminen vilket gjort att vi kunde ha kontinuitet i gruppen.

Hur går vi vidare?

Vi kommer att jobba vidare med det som idag redan fungerar bra och vi kommer att fortsätta att jobba vidare med temat Vi lär med naturen.

Var var vi? Vart skulle vi? Och hur gjorde vi? Kring:

Dokumentation – Portfolio

Löpande under året gjorde vi pedagogiska dokumentationer. Vi dokumenterade vår verksamhet i bild och text med koppling till förskolans läroplan. För de yngsta barnen satte vi upp större foto på väggarna för att ge möjlighet för barnen att reflektera över och samtala tillsammans kring. Syftet med de pedagogiska dokumentationerna är bl.a. att synliggöra Var är vi? Vart ska vi? Hur gör vi? Hur blev det? Detta blir också underlag för vårt systematiska kvalitetsarbete för att få kunskap om förskolans verksamhet och kvalitet för att skapa bästa möjliga utveckling av vår verksamhet och bästa förutsättningar för alla barns utveckling och lärande. Dessutom är syftet med dokumentationen att synliggöra barnens läroprocesser. En del av dokumentationen är barnen delaktiga i utifrån sin förmåga och en del av dokumentationen gör vi pedagoger utifrån våra gemensamma reflektioner och diskussioner.

Barnen är med och dokumenterar utifrån sin förmåga. Barnen påverkar hur vi planerar verksamheten genom det som de visar intressen och nyfikenhet för.

På Ekorrens avdelning synliggör vi vår veckoplanering på en tavla, lättillgänglig för både barn och föräldrar. Harens veckoplanering och syftet med de olika aktiviteterna finns uppsatt vid ingången till deras avdelning. Björnens veckoplanering är också uppsatt i entrén så att föräldrar och barn kan ta del av den.

Barnen på Björnens avdelning har också en önsketavla där barnens önskningar synliggörs på skrivna lappar och läggs in i vår planering.

Planeringsdagar och planering

Förskolan har varit stängd två dagar under året då vi pedagoger haft planeringsdagar.

Alla pedagoger hade avsatt tid 3 tim/månad för personalmöte, 1,5 tim/vecka för planering samt gemensam reflektionstid 1,5 timma/vecka avdelningsvis. All planeringstid ligger inlagt i schemat förutom personalmöten som vi försöker lägga med start ca.17,00.

Fortbildning

Under 2017 har vi pedagoger haft pedagogiska diskussioner på våra personalmöten som ett kollegialt lärande. Dels har vi utgått från vår årsplan med olika fokusområden under året eller har vi diskuterat dilemmafrågor och situationer som kommit upp i vår verksamhet. Höstterminen startade vi med en gemensam föreläsning för alla pedagoger som sen låg till grund och utveckling i våra pedagogiska frågor.

Föreläsningen hette "Varje barns bästa förskola" och utifrån våra reflektioner efter den fokuserade vi på att skapa samsyn och utveckling kring begreppen omsorg, lärande och undervisning. Vi har synliggjort genom dokumentationer och diskussioner hur vi tar tillvara på tillfällen utifrån barnens frågande eller berättande eller planerar för att göra situationer lärande/undervisande.

De enskilda förskolorna har ett nätverk som en pedagog från oss medverkar i vid de tillfällen som det är möjligt. Olika frågeställningar diskuteras varje gång.

Förskolecheferna har ett nätverk som träffas 1 gång/månad

Jag som förskolechef har börjat en 7,5 hp utbildning i Pedagogiskt ledarskap i förskolan och vår förskollärare har börjat en 7,5 hp utbildning i Att dokumentera, följa upp, utvärdera och utveckla förskolans kvalitet

Hur blev det?

Arbetslaget reflekterar tillsammans varje vecka, vi skrev ner saker som behöver åtgärdas, tankar, idéer och delar av vad som hänt och hur vi kan jobba vidare och utveckla det.

Vi reflekterade tillsammans med barnen utifrån deras förmåga i dokumentationsarbetet, i samtal och vid samling.

Vi fortsatte att fokusera på att utveckla vår pedagogiska miljö, vilken vi också ser som "vår tredje pedagog". På våra planeringsdagar avsatte vi tid till att tillföra, flytta och iordningställa material och lekmiljöer för att bygga vidare och skapa möjligheter till utveckling i lek och utifrån intressen barnen visat men också för att väcka nya intressen och utmaningar för barnen. Detta är en ständig process i vårt arbete.

Att starta med en gemensam föreläsning för alla pedagoger och där förskolechef och utvecklingspedagog skapar material och frågeställningar som underlag för diskussioner och kollegialt lärande syns och hörs av pedagoger att de skapar trygghet, delaktighet, samsyn och kunskap.

Vi har även under året tagit fram och jobbat vidare för att skapa bättre och tydligare dokument och metoder för vårt systematiska kvalitetsarbete. (Årsarbetsplan, Utvärdering av vår verksamhet/verksamhetsrapport terminsvis är några delar.

Vår utemiljö

Under 2017 tillverkades och iordningställdes vår utomhusmiljö vilket gjorde att vi fick ny hinderbana, musikplats, fordon byggda av lastpall, fler pedagogiska mötesplatser osv.

5-årsverksamheten

Från början av februari startade vi en skolförberedande verksamhet för våra blivande skolbarn. I år bestod gruppen av 6 stycken barn. Gruppen träffades 1 gång/vecka. Syftet och målet med gruppen var att skapa grupptillhörighet, ta och få ansvar och utmaningar, förbereda och skapa trygghet för barnen inför skolstarten. Gruppen samarbetade också med förskoleklassen i skolan och hade verksamhet tillsammans. Barn var även tillsammans med föräldern på besök i förskoleklassen.

Utvecklingssamtal och föräldrasamverkan

Under våren (april-juni) hade vi utvecklingssamtal med föräldrarna för alla barnen.

På hösten hade vi tillsammans med föräldrarna kommit överens om att vi har utvecklingssamtal med de föräldrar som önskar det eller för de som av någon anledning vi tycker att det behövs.

I november hade vi ett föräldramöte. I år hade vi bjudit in två föreläsare som talade om att förebygga stress hos barn.

Vi pedagoger visade ett bildspel från vår verksamhet för att ge möjlighet till delaktighet och inflytande för föräldrarna.

Som vanligt fick alla föräldrar svara på en föräldraenkät ang. vår likabehandlingsplan så att de på det sättet kan vara involverade i att göra den aktuell och verklig.

Slutord

Vi vill till slut tacka er alla för ett gott samarbete och förtroende under det gångna året.

För att kunna skapa den bästa förskolan för alla, barn, vårdnadshavare och pedagoger bär vi alla ett ansvar och vi alla är viktiga!

Vi ser fram emot ett spännande och roligt 2018 som innehåller mycket glädje, lek, nyfikenhet och lust till att lära för livet!

Pedagogerna genom Carina Westberg förskolechef